

publicului larg. Principala sursă de inspirație fiind florile de câmp, fructele de pădure, păsările și insectele, în special libelule.

Tezaurul artistic făurit de meșterii emailului artistic de-a lungul întregii sale existențe multisekulare este o sursă inepuizabilă de inspirație pentru tinerii artiști și designeri, care studiază arta emailului.

Bibliografie

1. Condraticova, L., *Arta Giuvaergiei. Pietre prețioase și metale nobile*, 2007.
2. Condraticova, L., *Arta bijuteriilor din Moldova*, Ed. Lumen, 2010.
3. Gtamatopol, M., *Artele miniaturale în antichitate*, Meridiane, București, 1991.
4. Бреполь, Э., *Художественное эмалирование, Машиностроение, Ленинград*, 1986.
5. Гилодо, А.А., *Русская эмаль XIX –XX вв. Москва*, 1996.

SPAȚIUL PUBLIC - ESENȚĂ ȘI EXISTENȚĂ

Natalia DANILA, lector universitar,

Ana SIMAC, dr., conf. univ.

Summary

This article covers a subject that has multiple meanings: public space and connection between the public space and the private space. Public spaces as a cultural dimension, non-traditional exhibition spaces.

Contemporary art interventions in public space are perceived as a complex reality with temporary and ephemeral social messages / artistic knowledge involving the community, strengthening the connection between people and the places that they share.

Noțiunea de spațiu public are mai multe extensii, abordări și interpretări teoretice care încearcă să-i surprindă

pluridimensionalitatea. Spațiul public este, pe de o parte, un concept utilizat în arhitectură și urbanism, dar și unul înscris în sfera filosofiei și în cea a sociologiei politice. Analogia cea mai interesantă care îi surprinde adevărata sa natură este cea de câmp. Din această perspectivă, spațiul public poate fi un câmp al interacțiunii în care se manifestă și se dezvoltă relații spațiale, socio-politice și culturale. Este, mai presus de orice, după părerea lui Tudor Grădinaru [4], un sistem evolutiv, în permanentă actualizare. Este, în același timp, o entitate reală, materială, dar și una simbolică.

Poate fi considerat spațiu public acea parte a domeniului public care este folosită în comun: străzi, piețe, parcuri, promenade ... maidane, spații abandonate ... Este, așadar, format dintr-o formă de proprietate și de afectarea prin folosință.

Înțelegându-l doar ca entitate topografică cu o geometrie variabilă, spațiul public se caracterizează prin materialitate, prin formele sale determinate de statutul juridic, de modul de utilizare și de tipul activităților desfășurate. El regrupează toate locurile care aparțin domeniului public, accesibile locuitorilor, dar, totodată, supuse reglementărilor. Își dezvăluie mai evident atributele, prin comparație, în cadrul binomului în care el ființează și este asociat: spațiu public - spațiu privat.

Ceea ce îl deosebește de spațiul privat este faptul că aparține și este supus convențiilor sociale, mentalităților și obiceiurilor comunităților care-l utilizează. Spațiul public e un spațiu al confruntărilor culturale. Modul în care este administrat, folosit și asimilat poate să-i potențeze calitățile sau să-i dezvăluie minusurile: de extenuant, străin și anomic.

Acest aspect a fost analizat de numeroși autori. F. Choay sugerează că spațiul public a fost, pe rând, spațiu al contactului, în Evul Mediu, spațiu de spectacol, în perioada clasică, spațiu de

circulație, în era industrială și spațiu al conexiunii, în timpurile noastre [3, 4].

Participarea în spațiul public presupune nu numai a fi văzut și a-i vedea pe ceilalți (Hannah Arendt [2]), presupune și implicarea în procesul de decizie asupra spațiului public.

Prezența indivizilor ce formează acest public face apel la responsabilitatea fiecăruia ca cetățean: a vedea, a fi văzut și a-i vedea pe ceilalți, presupune reamintirea uzanțelor sociale ale spațiului public, asumarea și interiorizarea normelor ce le reglementează. Spațiul public, în accepția lui M. Zahariade poate fi văzut nu doar ca scop al proiectării, ci ca un instrument vizând producerea unor efecte mai ample și la o scară mai largă (socială, de implicare în viața civică și deci în treburile „cetății”).

Arta în spațiul public

Dezvoltarea orașelor, schimbările survenite în existența și structura comunităților umane, evoluția formelor arhitecturale, noile modalități de expresie artistică, generate de noile tehnici/tehnologii și materiale, au influențat și au transformat, în ultimul secol, tipologia Artei Urbane/Artei în Spațiul Public. Arta Tehnologică, Arta Temporară și Arta Efemeră sunt câteva forme de artă actuală care se intersectează și coabitează în Arta Urbană, unde materialele inteligente și ecologice diversifică posibilitățile de remodelare estetică a ambientului citadin.

Opera unică și produsul artistic de serie, performance-ul stradal sau evenimentul media și proiecțiile urbane cu caracter temporar și efemer, toate acestea fac parte din arealul artelor vizuale în oraș.

Locuitorul orașului nu rămâne doar un spectator care contemplă opera artistică, dar abordează o atitudine interactivă și devine actant și coautor în cazul unor forme de artă, precum performance stradal, proiecții pe clădiri, graffiti, teatru alternativ, evenimente media etc.

Politicile urbanistice contemporane înseamnă planificare–viziune și reprezintă rodul unor cercetări științifico – artistice, a unor echipe interdisciplinare, care asigură direcțiile de dezvoltare urbanistică și

conferă echilibrul volumetric, ecologic orașului, cartografiind-ul cu posibile și necesare intervenții de Artă în Spațiul Public. Politicile urbanistice... contribuie la crearea unui spațiu public comunitar identitar în care să se regăsească cultura locală cu moștenirile, aspirațiile și simbolurile lumii actuale [5].

Intențiile de comunicare, venite din ambele părți, se intersectează, țesând împreună un mediu vibrant, în continuă transformare, mediu care cuprinde atât obiectul expus, cât și privitorul, alături de spațiul de expunere, toate acestea semnificând, în totalitatea lor, opera de artă contemporană [8].

Intervențiile (INTERVENȚII, CHIOȘC, Centrul Civic al Chișinăului) de artă în spațiul public din Chișinău au motivații comune și acestea țin de crearea unor relații de comunicare în interiorul comunității, artiști și public.

Alte scopuri, ale căror dimensiune umanistă/culturală constă în grija pentru cetățean și viața sa spirituală, le găsim evidențiate în implicarea unor Fundații, ONG-uri cu programe axate pe activități artistice multimedia legate de probleme contemporane ale orașului și comunității, artei urbane, etc.

În acest scop au fost organizate expoziții și au fost promovate proiecte care, la rândul lor, au inclus expoziții, conferințe, workshop-uri cu studenții, masteranzii, artiștii care au fost familiarizați cu numeroase intervenții artistice în spațiul public din Chișinău. Aici menționăm **Apropierea prin artă a spațiului public**, organizată de Oberliht – un ciclu de conferințe la Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice (Proiect Pilot – MA Teoria și Critica în Artă, Practici Curatoriale):

- Lilia Dragneva—*Arta de subsol (Spații Artistice Alternative)*, *Arta comunitară*;
- Ovidiu Țichindeleanu—*Spațiul public București 2007*;

- Vladimir US— *Revendicarea spațiului public prin practici artistice*;
- Vitalie Sprinceană— *Sfera culturală publică și transformările ei*;
- Lala Panait și Diana Galos: *La Terenuri – Spațiu Comun în Mănăstur*.

Intervenția de Artă în Spațiul Public joacă un rol educațional, ca parte a mecanismului social-cultural-urban. Artiști, arhitecți, sociologi, activiști și alți actori interesați de transformările prin care trece spațiul urban se implică direct prin acțiuni, personale și de grup, alături de fundații, asociații și colaborează cu factorii administrativi în realizarea unei structuri care să facă posibile programe viabile de promovare a Artei Urbane în toate formele sale de manifestare, de la lucrări pe suport concret la lucrări de artă cu caracter temporar și efemer [6].

Concluzii

Spațiul public, ca expresie culturală și istorică a societății și individului [1, 4], se declară ca fiind al tuturor, dar se dovedește, tot mai mult, al nimănui. Această situație a favorizat apariția unor actori, activiști și noi forme de intervenții care încearcă prin artă să adune locuitorii orașului, să le creeze interese și valori comune [7].

Bibliografie

1. Aproprierea prin artă a spațiului public – un ciclu de conferințe la AMTAP, <http://www.oberliht.com/aproprierea-prin-arta/>, (vizitat 18.03.15).
2. Arendt Hannah, *The Human Condition*, University of Chicago Press, Chicago, 1998.
3. Choay Françoise, *Espacements*, Milan, Skira, 2003, pp. 42-43.
4. [Grădinaru](http://arhitectura-1906.ro/2012/12/argument-la-tema-spatiul-public/), Tudor, Argument la tema spațiul public, 2012, <http://arhitectura-1906.ro/2012/12/argument-la-tema-spatiul-public/>, (vizitat 15.03.15).

5. Preda, Marilena, Despre Artă în Spațiul Public, 2010, <http://acum.tv/articol/6554/>, (vizitat 15.03.15).
6. Preda Sânc, Marilena, Rolul artei în Spațiul Public, http://artainspatiulpublic.blogspot.com/2011/05/compozitie_7357.html, (vizitat 15.03.15).
7. Spațiu public / Spațiu privat – Modelare urbană, <https://www.uauim.ro/galerie/teme/241/>, (vizitat 16.03.15).
8. Tofan, Adina, Spații neconvenționale de expunere a operei de artă, http://hermeneia.ro/wp-content/uploads/2011/02/04_Tofan.pdf, (vizitat 18.03.15).

DEZVOLTAREA PERSONALITĂȚII ȘI CONSILIERE PRIN ARTĂ

Ana SIMAC, dr., conf. un.,
Teodor STRATULAT

Summary

In this article, the problem of development of the child personality by means of art is considered. The use of art for disclosure and development of the personality of the child is one of the main tasks of the Art therapy.

**„Unii pictori transformă soarele într-o pată galbenă,
alții transformă o pată galbenă într-un soare”**

P. Picasso

Activitatea artistică dezvoltă personalitatea copilului, contribuie la exprimarea spontană a creativității. Procesul creator permite valorificarea la un nivel superior al sentimentelor, iar activitatea plastică potențează impulsul creator, inovația și invenția. Creativitatea, sensibilitatea, gândirea, atitudinile, comportamentul sunt modelate de fenomenul artistic în procesul creației sau contemplării lucrării de artă, dezvoltând capacitățile empatice ale personalității.